

Врз основа на член 27 став (1) од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12, 145/12 и 87/13), министерот за здравство донесе

У П А Т С Т В О
ЗА ПРАКТИКУВАЊЕ НА МЕДИЦИНА ЗАСНОВАНА НА ДОКАЗИ ПРИ БАРОТИТИС
И БАРОТРАУМА

Член 1

Со ова упатство за практикување на медицината, заснована на докази се пропишува медицинското згрижување при постоење на баротитис и баротраума.

Член 2

Начинот на третман на баротитис и баротраума е даден во прилог, кој е составен дел на ова упатство.

Член 3

Здравствените работници и здравствените соработници ја вршат здравствената дејност на згрижување на баротитис и баротраума по правило согласно ова упатство.

По исклучок од став 1 на овој член, во поединечни случаи по оценка на докторот може да се отстапи од одредбите на ова упатство, со соодветно писмено образложение за причините и потребата за отстапување и со проценка за натамошниот тек на згрижувањето, при што од страна на докторот тоа соодветно се документира во писмена форма во медицинското досие на пациентот.

Член 4

Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-9376/2
30 ноември 2013 година
Скопје

МИНИСТЕР
Никола Тодоров

БАРОТИТИС И БАРОТРАУМА

МЗД упатства
16.05.2011

- Механизам
- Симптоми
- Наоди
- Профилакса
- Третман
- Поврзани извори

МЕХАНИЗАМ

- Со намалувањето на атмосферскиот притисок (на пр. при полетување на авион) повисокиот притисок во средното уво, обично, излегува низ Евстахиевата туба кон назофаринксот.
- Со зголемувањето на притисокот (при слетување на авионот), голтање и други движења кои го намалуваат притисокот, (види подолу) овозможуваат воздухот да навлезе во средното уво.
- Доколку градиентот на притисоците помеѓу надворешниот воздух и средното уво е поголем од 80 mm Hg, Евстахиевата туба не се отвора, што резултира со баротитис и баротраума.
- Фактори коишто го фаворизираат развојот на баротитис се:
 - Горнореспираторни инфекции, инфекции на средното уво.
 - Алергиски или хроничен ринитис.
 - Девијација на носниот септум.
 - Синуситис.
 - Аденоидна хиперплазија.
 - Назофарингеален тумор.
 - Расцеп на непцето или негови секвели.

СИМПТОМИ

- Чувство на затнатост во увото, шумење, и повремено лесно вертиго.
- Болка во увото (присутна кога разликата во притисоците е поголема од 60 mm Hg).
- Силна болка и руптура на membrana tympani, што обично ја олеснува болката. Може да се јави и крвав исцедок од увото.

НАОДИ

- Ретрахирана, укрутена или слабо подвижна membrana tympani.
- Бистра, крвава или црвеникава течност во средното уво.
- Црвенило на дршката на малеусот и мали петехии на тапанчето.
- Доколку настане перфорација, обично е локализирана во предниот дел на pars tensa.
- Наод на проводна редукција на слухот при акуметриски тестови (тестот на Rinne е негативен, тестот на Вебер покажува со латерализација кон афектираното уво).

ПРОФИЛАКСА

- Избегнување на лет со авион при горнореспираторни инфекции, воспаленија на средното уво или синуситис.
- Маневри за изедначување на притисоците кога авионот почнува да слетува.
 - Отворање и движење на устата, голтање и прозевање.
 - Голтање со затворена уста и нос - Тоунбее маневар.
 - Маневар на Валсалва: подигање на притисокот во назофарингсот преку форсирана експирација со затворени уста и нос.
- Оралните симпатомиметици изгледа дека се ефикасни (ннд=**B**).
- Назални деконгестиви се ставаат локално пред и за време на слетувањето (ннд=**D**).
- Не се препорачува спиење за време на слетувањето.

ТРЕТМАН

- Констрикција на слузницата на носот и Евстахиевата туба со назални капки или спреј за деконгестија.
- Пациентот ја отвора Евстахиевата туба со носен балон.
- Пациентот користи Полицеров балон.
- Доколку симптоматската терапија не помогне за неколку дена, треба да се направи тимпаноцентеза: може да ја намали болката и да го подобри слухот. Ако е потребно, да се консултира специјалист.

Поврзани извори

23.3.2007

Литература

1. Stangerup SE, Klokke M, Vesterhauge S, Jayaraj S, Rea P, Harcourt J. Point prevalence of barotitis and its prevention and treatment with nasal balloon inflation: a prospective, controlled study. *Otol Neurotol* 2004 Mar; 25(2):89-94.

Автори: This article is created and updated by the EBMG Editorial Team

Article ID: rel00240 (038.041)

© 2012 Duodecim Medical Publications Ltd

Автори: Seppo Savolainen

Article ID: ebm00857 (038.041)

© 2012 Duodecim Medical Publications Ltd

1. **EBM Guidelines 16.05.2011, www.ebm-guidelines.com**
2. **Упатството треба да се ажурира еднаш на 4 години.**
3. **Предвидено е следно ажурирање до мај 2015 година.**